

**POLSKA
RZECZPOSPOLITA
LUDOWA**

**URZĄD
PATENTOWY
PRL**

OPIS PATENTOWY 87845

Patent dodatkowy
do patentu _____

Zgłoszono: 15.12.73 (P. 167 379)

Pierwszeństwo: _____

Zgłoszenie ogłoszono: 01.11.74

Opis patentowy opublikowano: 30.10.1978

Int. Cl.². F16C 33/18

MKP F16c 33/18

CZYTELNIA

Urzędu Patentowego
Państwa Gospodarki w L...

Twórca wynalazku: Henryk Zawartko

Uprawniony z patentu: Wyższa Szkoła Inżynierska im. J. Gagarina,
Zielona Góra (Polska)

Sposób wytwarzania materiału na łożysko ślizgowe

Wprowadzenie. Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania materiału stosowanego do produkcji łożysk ślizgowych.

Opis dotychczasowego stanu techniki. Znane są materiały stosowane w produkcji łożysk ślizgowych wytwarzane przez pokrycie stopów metali warstwą tworzywa sztucznego, najczęściej politrójfluoroetylenu.

Ocena dotychczasowego stanu techniki. Łożyska wykonane w opisany sposób charakteryzują się szybkim zużywaniem warstwy tworzywa w czasie eksploatacji, zwłaszcza przy dużych naciskach powierzchniowych. Proces ten powoduje zmniejszenie sprawności łożyska, a nawet jego zniszczenie przez zatarcie. Małe przewodnictwo cieplne warstwy politrójfluoroetylenu powoduje wolne odprowadzanie ciepła wytwarzającego się przez tarcie, co ogranicza prędkość poślizgu takich łożysk a nawet prowadzić może do zniszczenia warstwy politrójfluoroetylenu poprzez rozkład termiczny tworzywa lub jego spękanie na skutek dużej różnicy w rozszerzalności liniowej warstw tworzywa i metalu.

Cel wynalazku i wskazanie zagadnienia technicznego. Celem wynalazku jest uniknięcie niedogodności materiałów łożyskowych wytwarzanych znanym sposobem a zadaniem opracowanie sposobu wytwarzania materiału odznaczającego się małymi oporami tarcia przy poślizgu, dobrym odprowadzaniem ciepła z powierzchni ślizgowych, dużą nośnością i odpornością na naciski powierzchniowe.

Rozwiązanie wskazanego zagadnienia technicznego. Sposób wytwarzania materiału na łożyska ślizgowe według wynalazku polega na poddaniu wstępnie rozdrobnionych włókien politrójfluoroetylenowych mechanicznemu rozdrobnieniu, korzystnie w znanym młynie udarowym, a następnie pokryciu powierzchni włókien metalowym proszkiem, który przywiera do włókien siłami przyciągania elektrostatycznego powstającymi na skutek tarcia przez nagromadzenie się na powierzchniach włókien ładunków elektrycznych. Ziarnistość proszku metalowego utrzymana jest w granicach grubości rozdrobnionych włókien politrójfluoroetylenowych a proces przeprowadza się w temperaturze niższej od temperatury topliwości włókien PTFE. Pokryte proszkiem metalowym włókna PTFE poddaje się w znany sposób prasowaniu w kształtki odpowiadające żądanym wymiarom łożysk ślizgowych.

Techniczne i techniczno-użytkowe skutki wynalazku. Materiał łożyskowy wykonany według wynalazku odznacza się niskim współczynnikiem tarcia ślizgowego dzięki osnowie z PTFE, który ma doskonałe własności przeciwcierne, a równocześnie dużą nośnością dzięki ziarnom metalu, które stanowią punkty podparcia czopa w łożysku wykonanym z tego materiału. Poza tym, dzięki metalowi rozłożonemu równomiernie w osnowie z tworzywa sztucznego, materiał posiada dobre przewodnictwo cieplne co nie dopuszcza do szkodliwego przegrzewania się i zacierania powierzchni ślizgowych. Do jego zalet należy również możliwość formowania dowolnych kształtów zarówno przez prasowanie jak i obróbkę skrawaniem sprasowanych bloków materiału.

Zastrzeżenie patentowe

Sposób wytwarzania materiału na łożyska ślizgowe, z n a m i e n n y t y m, że rozwłóknione mechanicznie w znany sposób włókna politryfluoroetylenowe pokrywa się w temperaturze, niższej od temperatury topności PTFE metalowym proszkiem o grubości ziaren odpowiadającej grubości włókien PTFE, do których proszek ten przywiera siłami elektrostatycznego przyciągania ładunków elektrycznych wytworzonych przez tarcie w czasie rozdrabniania, po czym otrzymane tworzywo prasuje się w znany sposób w kształtki odpowiadające żądanym wymiarom łożysk ślizgowych.

